

ATMINTINĖ KLASĖS AUKLĖTOJUI

Vykstant karo veiksams Ukrainoje, į mūsų šalį atvyksta vaikai, priversti palikti savo namus. Šie vaikai patyrė dramatiškas netektis, išgyvena labai intensyvius jausmus, todėl svarbu pasiruošti tinkamai juos priimti, apgalvoti, kaip mes galime jiems padėti saugiai įsitraukti į mokyklos bendruomenę.

Rekomenduojame:

- Skirkite vieną dieną susipažinimui su atvykstančiu vaiku ir jo šeima.

Į pirmą susitikimą, prieš pradėdant lankyti mokyklą, pakvieskite vaiką su tėvais ar kitu lydinčiu jį asmeniu. Būkite draugiški, nuoširdūs, kalbėkite ramiu balsu. Prisistatykite, pasakykite koks šio susitikimo tikslas (susipažinti su vaiku, pristatyti mokyklą ir t.t.). Pasiūlykite vaikui papasakoti apie save (koks vardas, kiek metų, kelintoje klasėje mokosi, kokių pomėgių turi ir pan.). Paklauskite vaiko, kas jam svarbu, ko jis norėtų, kas jam rūpi, kokių klausimų turi jums, prieš pradėdamas mokytis šioje mokykloje.

Jei vaikui sunku kalbėti, apie tai gali papasakoti jį lydintis suaugęs.

Jei vaikas pradės pasakoti apie savo karo išgyvenimus, išklauskite, leiskite jam kalbėti. Pasakykite, jog užjaučiate dėl to, kas jam ir jo šeimai nutiko, kokius išgyvenimus jam teko patirti. Užtikrinkite, kad dabar jūs pasirūpinsite, jog būdamas mokykloje jis jaustųsi saugus.

Pasakykite vaikui ir lydinčiam suaugusiui, kad pirmomis dienomis gali būti sunku išbūti visą laiką mokykloje. Aptarkite, ką tuomet jis darys (pvz., vaikas gali eiti namo, jei kažkas iš suaugusių jį palydi; gali ateiti į nurodytą psichologo, socialinio pedagogo ar paskirto budinčio mokytojo kabinetą (parodykite, kur yra kabinetas), kur jis gali pabūti ramioje aplinkoje. Svarbu, kad specialistas būtų pažįstamas).

- Supažindinkite vaiką ir tėvus/ lydinčią asmenį su mokykla.

Parodykite klases, kur jis mokysis, kitas svarbias patalpas (tualetus, valgyklą, sporto salę ir kt.), parodykite, kur jis gali kreiptis pagalbos. Galite duoti lapelį su asmenų vardais ir kabinetų numeriais, kur vaikas gali ateiti, jei prireikia pagalbos. Tokią užrašytą informaciją pateikite ir tėvams.

- Paskirkite kitą susitikimą tėvams. Susitikę su tėvais/globėjais, paprašykite, kad jie papasakotų apie savo vaiką (kuo domisi, kaip sekėsi mokytis, kurie dalykai sekėsi gerai, kuriuose reikėdavo daugiau pagalbos ir darbo).

Paskatinkite pasidalinti šio karo patyrimu ir išgyvenimais, jei tėvai/ globėjai sutiks. Tai padės geriau suprasti ir apgalvoti, kas būtų svarbu teikiant pagalbą vaikui ir padedant jam adaptuotis.

Jei jaučiate, kad gali būti per sunku vienam išklausti pateikiamą informaciją, pakvieskite į susitikimą kolegą arba specialistą (psichologą ar socialinį pedagogą).

- Suteikite būtiną informaciją mokytojams apie vaiką ir savo matymą, kaip būtų prasminga elgtis šioje situacijoje (pvz., pradžioje prieš pamoką prisistatyti vaikui, papasakoti apie savo pamoką, susitarti kokį ženklą vaikas parodys, kai norės pagalbos ir pan.).

Susitarkite su kolegomis, ką galėtų paklausti vaiko ir kaip elgtis, jei vaikas norės pasipasakoti apie savo išgyvenimus.

Vaikui bus emociškai sunku, kels įtampą, jei per kiekvieną pamoką vis atsakinės į mokytojų ar kitų vaikų klausimus.

- Iki vaikai pradės lankyti mokyklą, paruoškite klasės vaikus - atsakykite į jų klausimus (pvz., kaip kalbėti, kaip pasitikti, ką daryti, kai norisi paklausti apie ten vykstantį karą ir pan.), aptarkite kaip jie gali padėti bendraklasiui.
- Informuokite klasės tėvus, pasitarkite kuo jie galėtų padėti. Paprašykite bendradarbiauti, siekiant užtikrinti saugų vaiko įsitraukimą į klasės bendruomenę.
- Rekomenduojama psichologams ir socialiniams pedagogams sudaryti savitarpio pagalbos grupę, kurioje pedagogai, dirbantys su vaikais iš karo zonų, galėtų pasidalinti savo išgyvenimais ir patirtimi, dirbant su traumas patyrusiais vaikais.

Svarbu:

Galbūt jūsų mokykloje jau mokosi vaikai, atvykę iš kitų karo zonų (pvz., Sirijos). Šių dienų nerami situacija gali stipriai paveikti ir juos, aktyvuoti patirtas traumas. Šių vaikų situaciją gali komplikuoti ir nepakankamai geras kalbos supratimas, dėl ko vaikai gali netiksliai suvokti informaciją ir negauti objektyvių žinių apie dabartinę situaciją, susijusių su saugumu.

Atkreipkite dėmesį į šių vaikų savijautą, suteikite jiems pagalbą. Pasikalbėkite su jais **individualiai** apie esamą situaciją, atsakykite į jų klausimus, įsitikinkite, ar jie tinkamai suprato informaciją (ar suprato žodžių reikšmes, kurias jūs vartojate).